

Leeuwarder 693 (v. Addison)
Productie: 2.05 305 10.613 3,84 3,59
LW 121

en afvoer op het bedrijf', legt Klaas uit. In de huidige bedrijfssituatie speelt veehandel geen rol en melken de 135 melkoeien van Klaas, Jopy (53) en Mark (25) een quotum vol van 1,26 miljoen kg melk op 70 hectare.

'Eigenlijk leveren we ieder jaar nog ruim 50.000 kg melk meer omdat we ruim beneden onze vetreferentie blijven', vertelt Klaas. Het fabrieksquotum staat vast op 4,47% vet, terwijl het rollend jaargemiddelde volgens de MPR-uitslag ligt op 10.245 kg melk met 4,08% vet en 3,44% eiwit. 'De gunstige vet-eiwitverhouding komt door beweiding', vult Mark aan. 'Onze melkfabriek Cono heeft altijd aangedrongen en uitbetaald op een laag vetgehalte en een hoog eiwitgehalte. We proberen daar ook op te voeren. Melkdrijvende rantsoenen verlagen het vetgehalte.'

Weiden vanzelfsprekend

De zeventig hectare lichte kleigrond is uitstekend geschikt voor de jaarlijkse verhuur voor de teelt van 15 tulpen en bloemkolen. Eenzelfde areaal grasland wordt teruggehuurd en met 3,5 hectare neemt

mais een bescheiden rol in in het bouwplan. In de zomer en winter vormt gras het hoofdbestanddeel van het rantsoen. 'Onze boerderij ligt centraal in ons land en dat is een van de redenen waarom voor ons weidegang vanzelfsprekend is.'

Het kwam al even ter sprake, maar als het over weidegang gaat, dan wordt Klaas enthousiast. 'Weiden is gezond en het zorgt voor een mooie vet-eiwitverhouding. Afgelopen zomer molken we een periode met 3,7% vet en 3,4% eiwit. Bovendien is weiden goed voor het imago. Per dag rijden hier meer dan 10.000 auto's voorbij. Ik weet zeker dat we heel wat klachten zouden krijgen als onze koeien niet meer buiten zouden komen. Zo'n koppel zwarte koeien, dat is toch een prachtig gezicht?'

Dat Klaas praat over met name zwarte koeien is geen toeval. Wie in de stal loopt, ziet al snel dat het merendeel van de dieren getooid is met een gitzwart vel, vele tot in de achteruier aan toe. De stier Etazon Lord Lily blijkt de oorzaak. 'Wanneer we een stier goed vinden, zetten we hem ook massaal in. We hebben een periode gehad dat we 65 dochters van Lord Lily molken.'

Vader en zoon vinden niet dat ze met de grootschalige inzet van slechts één stier een risico nemen. 'We kiezen betrouwba-

ring in Opmeer. Ze behoorde bovendien tot de laatste vijf bij de strijd om het vaarzenkampioenschap op de NRM van hetzelfde jaar. Haar Lord Lilydochter Leeuwarder 605 volgde haar op en werd in 2004 seniorenkampioene in Opmeer.

'Als Lord Lily geen CVM had, zouden we hem nu nog gebruiken. Hij vererft supergezonde uiers en daarom pakte de combinatie op Sunny Boy zo goed uit', vertelt Mark. Klaas durft nog stelliger te zijn. 'Met Sunny Boy schommelde het tankcelgetal rond de 250.000, een generatie later met Lord Lily was dat 100.000 lager. Het management in de stal is in die tijd nauwelijks veranderd, dat je kunt fokken op uiergezondheid is ons wel duidelijk.'

Weinig vervanging

De afgelopen jaren konden vader en zoon geen stier vinden die ze zwaar wilden inzetten en daarom lopen er onder het jongvee en de pinken nakomelingen van verschillende vaders als Nevada, Grandprix, Stadel en Lorenzo. Nu zijn er koeien drachtig van Lucky Mike, Rocko en vooral van Olympic. 'Olympic is een stier die we weer volop durven inzetten, het is een complete stier. Lucky Mike en ook Superior zijn stieren die ons aanspreken, maar we zijn voorzichtig vanwege het celgetal.'

Inmiddels hebben KI-organisaties de weg naar Hem ook gevonden. Leeuwarder 693 werd recent gespoeld met Rocko en HG is erin geïnteresseerd een vaarskalf uit deze sessie te testen op het Delta-testbedrijf. Leeuwarder 693 is het resultaat van stieren die grootschalig door Sluis werden ingezet. Met achtereenvolgens Addison, Lord Lily, Sunny Boy en F16 heeft ze een solide stamboom die resulteerde in 87 punten voor exterieur en een hoge productie.

Zonder moeite somt Mark de afstamming op. 'Het mooie met deze omvang van het bedrijf is dat je alle dieren nog bij naam en afstamming kent.' Zijn vader vult hem aan. 'Dit is nog een familiebedrijf waar economisch wordt gewerkt. Zo houden we alleen jongvee aan dat we nodig hebben voor vervanging.' Mark heeft het uitgerekend. 'Vorig jaar hebben er 28 vaarzen gekalfd en zijn er 35 koeien geïnsemineerd met een Belgische-witblauwstier. Op 130 melkkoeien hebben we momenteel 80 stuks jongvee.' Klaas knikt. 'Dit aantal past goed op de huidige oppervlakte en is met de huidige arbeidsbezetting in normale werktijden rond te zetten. Het bedrijf is in balans, op dit moment klopt eigenlijk alles.'

Jaap van der Knaap

Fokken op uiergezondheid levert binnen een generatie resultaat op familiebedrijf Sluis

'Het bedrijf is in balans'

De massale inzet van F16, Sunny Boy en vervolgens Lord Lily legde een solide basis voor de veestapel van de familie Sluis uit Hem. De koefamilie Leeuwarder spint er inmiddels garen mee in zowel de (nationale) keuringsring als op stiermoederniveau.

Klaas en Mark Sluis met Leeuwarder 431

Negentig procent van de veestapel van Klaas, Jopy en Mark Sluis uit het Noord-Hollandse plaatsje Hem luistert naar dezelfde familienaam: Leeuwarder. 'Op de eerste Leeuwarder, nummer 29, heb ik als twaalfjarige nog leren handmelken', vertelt Klaas Sluis (57), waaruit

blijkt dat de Leeuwarderkoefamilie al bijna vijftig jaar op het familiebedrijf aanwezig is. Zoals de naam al doet vermoeden, is de koefamilie afkomstig uit Friesland. 'Mijn vader was naast melkveehouder ook veehandelaar en zodoende was er veel aan-

re stieren. Zo hebben we ook veel dochters gehad van Triple Threat, Tops, F16 Rocket C en hebben we zestig dochters van Sunny Boy gemolken.' Met gemengde gevoelens denkt Klaas terug aan het Sunny Boytijdperk. 'We hebben toen echt goed gemolken, de Sunny Boydochteren presteerden enorm. Aan de andere kant, op een uitzondering na, zijn ze niet oud geworden. Onze Sunny Boydochteren zijn allemaal afgevoerd vanwege celgetal of uiergezondheidsproblemen.'

De uitzondering op de regel heet Leeuwarder 431, een inmiddels elfjarige, excellente Sunny Boydochter die in 1996 middenklassekampioene werd tijdens de keu-

Op 130 melkkoeien worden slechts 80 stuks jongvee aangehouden

